LIBER ARBITRU

de Diana Alzner

- Doamnă, vă rog să mă ascultaţi cu atenţie, este în interesul dumneavoastră. Dacă închideţi telefonul, nu veţi mai fi contactaţi niciodată. Dacă puneţi întrebări, discuţia noastră a luat sfârşit.

- Vă fac o ofertă pe care o puteţi accepta sau refuza. Fiul dumneavoastră a murit acum un an. Doriţi să-l primiţi înapoi cu tot ceea ce implică asta? Noi vi-l putem restitui. Nu este vorba de clonare sau de sosii. Îl vom aduce chiar pe el, pe Victor… Victoraş… doamnă. Trebuie să-mi daţi un răspuns acum pe loc.

- … Oh! Da! Sigur că vreau! Da.

Legătura telefonică se întrerupse. Femeia căzu pe scaunul de alături tremurând. Victoraş! O, doamne! Victoraş. Numele suna mai dulce decât orice pe lume. Nu mai îndrăznise nici să-l rostească de-atunci, fiindcă începea să plângă nestăpânit. Cum ar fi să-l audă tropăind pe hol, venind în fugă la bucătărie ca să-i arate ce-a desenat? Să-i zică „Mami” cu glasul acela suav… Bineînţeles că-l dorea înapoi. Nu pentru asta se rugase chiar şi-n somn?

- Dragă, cine-a fost? Ce s-a întâmplat?

- Nu ştiu. A spus… a spus că pot… nu-mi vine să cred!

Anton împături ziarul. Elvira iarăşi plângea! Privi umerii mici ai femeii zguduindu-se. Şi el se simţea sfârşit, dar se cuvenea să fie tare ca s-o susţină pe ea. Obosise.

- Am crezut că am reuşit să trecem de ce-a fost mai greu.

- Să trecem? Vom trece vreodată? hohoti Elvira.

- Nu, sigur că nu. Dar ştii că am stabilit că viaţa merge mai departe indiferent de durerea noastră… Putem avea alt copil, Elvira…

- Crezi că-l pot înlocui pe Victoraş? E o piesă de schimb?

- Pentru Dumnezeu! N-am vrut să spun asta! De ce eşti rea? Cine era la telefon?

- Chiar nu ştiu. Dar au spus… că-l pot aduce pe Victor înapoi…

- Ce porcărie! Nesimţiţii dracului! Să-şi bată joc de suferinţa oamenilor!

Elvira tăcea într-un fel anume. Ştia el tăcerea asta! Se gândea la ceva. Parcă vedea cum în capul ei germinează o idee.

- Tu i-ai crezut! izbucni exasperat.

- Dacă nu speri nesperatul, nu-l vei întâlni.

- Mai lasă-mă cu citatele din cărţi! Asta e realitatea.

Crudă. Nu vise şi prostii.

- Deci tu n-ai vrea... Nu l-ai vrea înapoi pe băieţelul meu... Adu-ţi aminte cum te prindea cu mânuţele de după gât şi zicea: „Tati, tati al meu!” Ţii minte c-a făcut febră când ai plecat patru zile la perfecţionare? Şi când te-ai întors ţi-a prins picioarele în braţe, la uşă... Mai ştii?

Anton simţi iar gheara aceea în gât. Sufocându-l.

- Taci! gemu cu gura uscată. Taci!

- Vezi? şi-n glasul ei răzbătu o uşoară undă de triumf. Nici tu nu poţi îndura.

Anton îşi dădu drumul pe canapea. Se simţea vinovat. Era vinovat că nu-şi putuse ajuta fiul. Boala subţiase trupuşorul drăgălaş până devenise transparent; până durerea se vedea pulsând prin oasele de sticlă, până nu mai putuseră îndura suferinţa lui. De ce? Îi venea să urle la Dumnezeu, să-l scuture, să-i arate: vezi ce-ai făcut?! La ce ţi-a folosit suferinţa unui copil fără vină? Ţi-a adus satisfacţie, te-a mulţumit?

Fiinţa aceea fioroasă, ca orice înger, va consimţi să le dea înapoi ceea ce înghiţise?

Anton îşi închise ochii fierbinţi de lacrimi. Cum să fie cu putinţă? Aşa ceva nu se văzuse niciodată. Iisus înviase? Din toată inima spera că da. Ar fi creat un precedent. Era conştient că felul cum înţelegea el religia era mult prea personalizat. Duhovnicul la care merseseră după... după ce Victor s-a stins... i-a spus că nu pot face târguri cu Dumnezeu; să se încline şi să creadă, să spere.

Să spere ce? se întrebase în maşină la întoarcere cu Elvira mută şi distantă pe locul din dreapta lui. Şi iată! Dacă ASTA era ceea ce trebuise să spere? Se întâmplă minuni! Se întâmplă minuni?

Suspină răguşit cu faţa în palme. Dumnezeule! se trezi rugându-se Aceluia care îi luase fiul.

- Elvira... Şi ce ţi-au spus? Ai acceptat, da? Ce răspuns ţi-au dat?

- S-a întrerupt.

- Bineînţeles.

Elvira se ridică palidă ca nevasta lui Lot când se transformase în stâlp de sare:

- Mă duc să-ţi calc o cămaşă pe mâine.

Anton ştia că se duce în celălalt capăt al casei doar ca să

bocească netulburată. Avea să mai fie vreodată femeia veselă şi plină de viaţă de care se îndrăgostise?

Se îndreptă şi el spre micul bar din mijlocul servantei. Nu mai era nimic de băut decât gin. Îşi turnă un pahar. Ea avea să devină neglijentă, cenuşie, tristă, şleampătă. El va începe aşa, uşor, să bea câte-un păhărel. Să întârzie acasă; să se uite după alte femei. Chiar să aibă aventuri ocazionale. Ea va fi arţăgoasă şi bănuitoare. Se vor certa tot mai des, neputându-se ierta unul pe altul şi fiecare pe sine însuşi. După aia, nici nu va mai conta dacă vor rămâne împreună sau se vor despărţi… Viaţa lor fusese terciuită, călcată în picioare de toanele sorţii. Amin!

Dădu paharul pe gât. Atunci se auzi soneria de la intrare.

- Toni, răspunzi tu?

Descuie, trase lanţul şi deschise uşa larg. Pe scările verandei, printre plantele Elvirei aştepta o domniţă blondă, în ţinută business, dar cu mii de draci jucându-i pe sub piele… Anton se încruntă ca să fie sigur că nu i se poate citi în ochi impresia de adineauri:

- Da?

- În legătură cu înţelegerea telefonică de mai înainte… Este necesar să semnaţi. Pot intra?

- Desigur, dar…

- Vă rog să nu puneţi întrebări, vă avertizez. Riscaţi să pierdeţi oferta. Doamna? E nevoie şi de semnătura sa…

- Elvira! Vii puţin? Uite, dumneaei… aţi vorbit la telefon despre…zice că trebuie să semnezi.

Îl şocă felul în care arăta nevastă-sa: părea bătută, timorată şi groaznic de contrastantă pe lângă cuconiţa atât de sigură pe ea, cu unghiile lăcuite şi tocurile ei de zece centimetri, cu taiorul cambrat pe sub care precis nu avea decât un sutien de dantelă!

- Gata! S-a făcut! exclamă dama zâmbind profesional. Mă duc să-l aduc.

- Pe cine? îngăimă Anton scuturat fără voie de un fior.

- Pe Victoraş. Aşteaptă în maşină. Felicitările mele! Vă doresc multă fericire!

Elvira căzu pe fotoliu. Un colţ al gurii îi zvâcnea şi avea pete albe în jurul ochilor holbaţi neverosimil. Anton făcu câţiva paşi în urma blondei:

- Aşteptaţi aici, vă rog!

Apucă să vadă pe fereastra sufrageriei un automobil negru ca o limuzină, cu geamuri fumurii. Întoarse capul de la imaginea asta când i s-a spus să rămână în casă, dar ceva îi arse parcă retina. Ar fi vrut să-i spună Elvirei… nu ştia ce… că poate visează amândoi… sau că guvernul a făcut probabil nişte descoperiri… Dar auzi pe terasă tocurile şi un pas micuţ, tropăit, inconfundabil.

Îi tremura carnea pe braţe şi-i clănţăneau dinţii în gură. Se întoarse spre uşă exact când se deschise. Fiul lui, Victor, era adus de îngerul blond în deux-pieces.

- Tati!

Elvira răcni şi se repezi spre copil. Îl strângea în braţe, îl pipăia, îi săruta fiecare bucăţică de piele.

* * *

- E foarte ciudat că nu ne-au spus nimic… cum să ne comportăm, ce să spunem…

Trecuseră trei zile de când Victoraş era din nou acasă. Nu-l lăsau singur nicio clipă şi erau dispuşi să-i facă toate poftele. Mai întâi Elvira îl cercetase cu de-amănuntul:

- Uite, are semnul din naştere pe genunchi. Şi aluniţa de sub păr, din creştetul capului. Dacă nu e o clonă, e sigur copilul nostru.

Noaptea târziu, Anton răscolea pe net. Bazaconii erau, de toate felurile, însă nu se pomenea de învierea din morţi. Nu scria nicăieri de vreun program de recuperare a celor dragi din lumea cealaltă… Trebuie că era la mare secret. Clasificat.

- Ce bine că n-avem rude! concluzionă Elvira peste umărul său.

- Tot trebuie să găsim o soluţie. Ce vor spune cunoscuţii, vecinii, toţi care ştiu… Uite, noi lipsim de trei zile de la serviciu. Şi actele! Avem un certificat de deces…

- Doamne, Toni, nu ştiu cum am supravieţuit să scot certificat de moarte copilului meu… Poate că simţeam c-o să se întâmple minunea asta. Am păstrat certificatul de naştere. Ăla pe care-l credeam pierdut, de-am cerut duplicat.

- Mă mir că după ce ne-au prins în program, nu ne urmăresc, nu ne dau instrucţiuni, ceva… Poate aşteaptă să-i contactăm noi.

- Cum?

- Numărul de la care te-a sunat tipa, a rămas înregistrat în

memoria telefonului.

- La telefon am vorbit cu domnul care l-a adus, cred... făcu Elvira.

- Care domn?

- Care a venit cu Victor. Cel care ne-a pus să semnăm.

- Tu ai fost în stare de şoc. Păi n-a fost o femeie? O tipesă blondă?

- Tu vezi fuste peste tot! Era un bărbat solid, rasat, în costum de firmă. Am sesizat c-ai zis „dumneaei”; am crezut că te-ai fâstâcit. Apropo, ce-am semnat noi atunci?

- N-am stat să citesc. Probabil ne-am dat acordul. Da' acum am impresia c-am făcut o prostie...

- Că ne-am luat fiul înapoi? Nu! Aş face la fel. stabili Elvira categoric.

Anton închise monitorul. Se duse la fereastră şi privi în noapte.

- Ştii, am vrut să-ţi spun... Când l-au adus pe Victoraş, mi s-a părut că văd ceva ciudat.

- Ce?

- Au venit c-o limuzină neagră. Când s-a deschis portiera, din interior au ţâşnit flăcări parcă; în tot cazu' o lumină puternică roşie... M-au durut ochii.

- Nu înţeleg ce-ai văzut şi nici nu-mi pasă. Mi-au adus copilu.

- Elvira, cine poate să învie morţii? O fi o sectă, un grup de savanţi, extratereştri? Nu te îngrijorează aspectu ăsta?

- Bine, da' ce mai contează? Eu mă gândeam azi-noapte când nu puteam adormi că poate Victor nici n-a murit. Pe-urmă am visat că ne-am dus la cimitir toţi trei şi mormântul nu mai era... Chiar, du-te mâine dimineaţă până la cimitir şi vezi dacă e umblat... Că doar trebuiau să-l ia de acolo... Doamne, ce groaznic!

Anton înghiţi nodul din gât. Dialogul era neverosimil. Ultimele zile erau neverosimile.

- Copilul are consistenţă, e real... şopti.

- Toni, dacă moartea nu e aşa cum ni s-a spus? Dacă e totuşi reversibilă? Toate cărţile sacre vorbesc de viaţă după moarte. Hai să fim realişti, e posibil!

- Chiar aşa, Elvira, hai să fim realişti! Tu te auzi ce spui?

- Ce spun, domnule Anton Horvat? Copilul nostru a fost

bolnav şi a murit, iar acum doarme în camera cealaltă. Asta spun. Dacă a fost mila divină, norocul sau nişte savanţi cu un experiment, mi-e tot una. Le mulţumesc!

- Dar dacă a fost Altceva? Altcineva?

- Anton, am impresia foarte neplăcută că regreţi… Sau ţi-e ciudă că mă vezi fericită. Te-ai obişnuit fără Victoraş. Zi! Aşa-i?

- Evi, spui cuvinte urâte. Dacă mă poţi acuza că nu mi-am iubit băiatu… Interpretezi greşit. Vreau să previn orice rău ni s-ar mai putea întâmpla. Suntem tulburaţi amândoi, e normal. Aşa ceva… nu s-a mai văzut.

- Suferi de boala despicării firului în patru, Anton. Avem lucruri mai importante de stabilit. Nu crezi c-ar trebui să ne mutăm? Să facem ceva, că doar n-o să putem sta închişi în casă pe vecie! Mă duc să caut numărul de telefon.

Bărbatul deschise uşa camerei mici. Victoraş dormea ghemuit, în poziţia lui caracteristică, aşa cum nu-l mai văzuse dormind de-o eternitate, de dinainte de-a se îmbolnăvi. Era atâta inocenţă pe faţa băieţelului, încât se căii pentru ce gândise. Nici nu îi spusese Elvirei ce îi trecuse prin cap, fiindcă era cumplit: că li se returnase un mic demon…

- Toni! Vii puţin?

- Da? Ai găsit?

- Numărul nu există. Ce chestie, chiar şi când sună cineva cu număr la secret, se afişează nişte steluţe… Acum nimic, uită-te şi tu!

* * *

Trecuse un an de când se mutaseră la Sibiu. Anton se văzu silit să recunoască în sinea sa că lucrurile luaseră o întorsătură absolut fericită; parcă se aranjau de la sine. Doar în unele seri când afară era înnorat şi burniţa monoton ca şi cum cerul s-ar fi destrămat fâşii-fâşii, îşi mai amintea vag de vechile lui temeri. Şi ofta.

Cumpăraseră o căsuţă nu prea mare spre Dumbravă, cu o livadă de o mie de metri în faţă, exact cât să alerge Victor şi căţelul cu blană aurie pe care i-l dăruiseră când împlinise cinci ani. Elvira găsise post la o şcoală în cartierul învecinat; cu autobuzul făcea şapte minute. Astă-vară se titularizase. El lucra IT-ist la un patron cumsecade. Victoraş frecventa grupa pregătitoare la grădiniţa din colţul străzii. La prânz, când ieşea de la cursuri, Elvira îl lua acasă. La ora patru şi un sfert îl

aştepta zâmbitoare la poartă, iar el intra întâmpinat de chiotele fiului şi lătrăturile fericite ale căţelandrului.

Uneori se oprea şi lăsa acel gând să ciocănească în ţeasta lui: „Copilul meu a fost mort. A fost mort timp de un an. Trei sute şaizeci şi cinci de zile am trăit fără el, timp în care Victor a locuit sub pământ.” Încercase o dată să-l întrebe ce-şi amintea când fusese departe de mami şi de tati, dar băiatul nu ştiuse ce să-i răspundă. Când l-a mai întrebat o dată a izbucnit în plâns şi Elvira s-a supărat. De ce necăjea copilul? Ce-i venise să-l întrebe aşa ceva? Dacă ar fi fost după ea, nu s-ar mai fi gândit niciodată la asta!

Seninul acelor zile era atât de perfect, încât Anton îşi făcu reproşuri în sinea lui. Ce-i venise, nu era totul ca-n cele mai frumoase vise? De ce ispitea soarta?

Şi totul a fost frumos până pe întâi mai. Era într-o vineri şi plănuiau să iasă la plimbare, nu prea departe, întrucât nu cumpăraseră încă maşina.

Anton se trezi în acea dimineaţă din cauza unei cumplite dureri de cap şi a unui coşmar: visase ziua când Victoraş fusese adus înapoi. Şocul acelor clipe când i se părea că locuieşte printre imaginile îngheţate din creierul unui nebun, când aerul devenise greoi ca apa şi apăsa pe umerii lui, şocul acela avea un gust de neuitat. I se grefase pe suprafaţa tuturor neuronilor, îl simţea cu toţi porii pielii. Deschisese ochii chiar în clipa când era pe punctul de a se îneca în trecutul vâscos al acelei zile. Era transpirat, sugrumat şi îngrozit. Sări în picioare: în faţa ochilor minţii îi stăruia albul foii de hârtie pe care o semnase. Un alb întinat de un scris prea mărunt pentru a fi lizibil… Un geamăt îi atrase atenţia. Elvira plângea în somn. O trezi:

- Toni, am visat că semnam hârtiile aduse atunci… când cu Victor… ce naiba scria pe hârtiile alea? Atâta m-am chinuit să văd ce e pe ele, c-au început să-mi curgă lacrimi de sânge din ochi… Doamne, a fost groaznic!

- Şi ce scria, ai văzut până la urmă?

- Nu.

După masă, pe când se aflau la plimbare pe sub copacii umbroşi, uriaşi ai Dumbrăvii, Anton avea să-şi amintească teroarea visului cu câteva clipe înainte ca Victoraş să se prăbuşească.

* * *

- Tati, mă doare capul rău de tot! Dă-mi o pastilă să-mi treacă!

Anton îşi măcina măselele în gură. Aşa începuse şi data trecută.

Elvira încercă să-şi menţină calmul: Răcise! Încă nu era atât de cald afară şi copilul alergase cu capul descoperit.

Dar durerea nu voise să se stingă. Urca tot mai sus, mai sus, până Victoraş începu să plângă, să se zvârcolească. Atunci se stinse ceva în ochii Elvirei. Soţii se priviră; acum ştiau. Anton o lăsă la urgenţe. Nu intenţiona să audă iarăşi verdictul acela. De data asta va face ceva.

Porni pe străzi aiurit şi cu gust de cenuşă pe limbă. Constată că pomii înfloriţi îşi scuturau podoaba dintr-odată. Se înnorase; avea să plouă. Dădu peste o biserică. Avea poarta închisă. Anton bătu cu pumnul. Strigă Celui dinăuntru:

- Când ai program cu publicu?

O fi dormind, îşi spuse cu sarcasm. Sau o fi murit, cum citise într-un curs de filozofie la facultate, acum câteva secole.

Se opri pe o bancă, deşi începuse să picure. O pasăre, probabil o mierlă, fluiera tare undeva într-un tufiş. Oh, de-ar fi tăcut! Dacă s-ar concentra, poate ar reuşi să dibuie în capul fiului viermele acela roşu care-l chinuia. L-ar fi vizualizat bine de tot, ar fi tras de el să-l scoată, să-l ciugulească aşa cum ciugulea mierla râmele. Fiindcă dacă nu, viermele se va transforma în tumoare. Doctorii aveau să le spună peste o lună că e inoperabilă. Şi-n acest timp micul Victor va plânge de durere şi se va ruga de ei să-i dea ceva, să-l scape. După aceea vor aştepta încă trei luni până copilul se va dezintegra, se va subţia de chin, implorându-i să-l ajute. Iar ei nu vor face nimic. Se va termina abia în pragul toamnei, când Victoraş va fi de nerecunoscut: un trup vitrificat la miile de grade ale suferinţei. Ei, morţi vii.

De ce? Cui îi folosea, cine se simţea satisfăcut de moartea urâtă a unui copilaş? Auzi paşi apropiindu-se, dar rămase cu fruntea în palme. Apoi desluşi ceva cunoscut: tocurile lovind sonor asfaltul. Duduiţa aceea trecea pe lângă el. Parfumată, elegantă şi fâşneaţă. Ţâşni spre ea abia după ce se îndepărtase pe aleea spre biserică.

- Tu! Stai! strigă gâfâind.

Domniţa se întoarse numai zâmbet:

- A, domnul cu băieţelul. Dar ce faceţi?

Anton se opri năucit. Era ceva cu femeia asta. Ceva neclar, ambiguu în ţinuta ei, în felul cum zâmbea mieros, dar transmitea, cu toate acestea, pericol, ca un peşte electric, viu colorat.

- Victor se simte rău! rosti dintr-o suflare.

- Oh! făcu duduiţa. Aţi ajuns la scadenţă?

Şi adăugă imediat cu solicitudine:

- Dacă insistaţi pot să intervin pentru o prelungire.

- Scadenţă?!

Nu-l observase pe preotul ce se apropiase de poarta bisericii. Nici măcar nu era conştient că se ţinea de gardul de fier cu un aer pierdut.

- Fiule, vrei să te spovedeşti?

Se întoarse spre cel care-l interpelă. Omul în negru făcuse un gest cu mâna. Duduia nu mai era. Dispăruse după colţ?

- Aţi văzut femeia aceea? se agăţă de unicul martor posibil.

- Era un diavol, nu femeie.

- Ai speriat-o! Trebuia să-mi spună de Victor…

- Eşti liber să alegi. Vrei să-l faci să treacă încă o dată prin durere? Şi încă o dată? Alege!

- Dar nu vreau să aleg! Nu pot să aleg. Nu-mi trebuie această libertate! Îmi vreau copilul! Vreau să fiu fericit cu familia mea.

- Acceptă că nu poţi înţelege tot, aşa cum de aici nu poţi vedea până departe. Dar dacă te urci sus pe deal, sau în clopotniţă, la alt nivel, vei putea zări imaginea întregului.

- Tu cine eşti?

Anton îşi trecu palma aspră peste pleoape. Plânsese, plângea în faţa unui necunoscut. Clipi: străinul dispăruse.

Porni spre spital pe străzile pustii şi umede…

[Originally published in „Sfera Online” 11 iulie 2010]